

Premikanje meja:

Raziskovanje zmožnosti, da
kot izobraževalci, pedagogi
(p)odpremo in držimo
prostor(e)

povzetek v slovenskem jeziku

Zine II
objava
januar
2026

TEMELJI UOKVIRJENEGA PROJEKTA Premikanje meja (Ang. Shifting Edges)

Draga bralka, dragi bralec,

Zine, ki je pred vami vsebuje besedila, ki so nastala v okviru projekta Premikanje meja (Ang. Shifting Edges) – namenjenem izobraževalcem, pedagogom, ki se ukvarjajo s težavnimi spoznanji in nelagodjem. Če bi ga morali opisati, bi ga najbolje opredelile besede »razmišljujoč«, »raziskovalni« in »preizkuševalni«.

Na straneh so zbrani nekateri elementi, ki so se udeležencem pojavili med potovanjem, ter razmišljanja nas samih, štiričlanske ekipe, ki je kurirala prostor.

Vse skupaj ponazarja, kaj se zgodi, ko posvečamo pozornost navidez nepomembnemu – majhnim vibracijam v sebi ali v skupinskem prostoru – in kako lahko samoizpraševanje vodi do stika z zapletenostmi ter novimi oblikami znanja in odgovornosti.

Predstavljamo si, da bi ta zine lahko bil vir za tiste med vami, ki že delate na spolzki točki kjer se težavna spoznanja križajo z nelagodjem. Upamo tudi, da bo spodbudil tiste med vami, ki vas takšen prostor zanima. Zine bo morda izziv za tiste, ki pričakujejo linearne izobraževalne smernice, in za tiste, ki so novi v utelešenih pristopih. Vsi ste dobrodošli!

Strani so precej občutljive. Vzemite si čas, vstopajte in izstopajte ter bodite nežni. Med branjem razmislite, kako se povezujete – morda boste celo ugotovili, da želite vse to prekiniti, zmotiti!

Hvala za branje,

Charlotte Bishop, Miriam Streit, Sive Bresnihan, Maja Dominič
DEFY/Shifting Edges

VODILNA NAČELA Depth Education For Youth (DEFY)

Sodelovalno povpraševanje - DEFY/Shifting Edges razumemo kot sodelovalno povpraševanje s kolegi izobraževalci in pedagogi. Gradivo, ki nastaja v različnih prostorih, velja za "temeljni diskurz" [1], skupaj s kolektivnim zavedanjem njegovih omejitev ter obenem potrebo po tem, da je treba vselej iti dlje in globlje v smislu razumevanja

Prepletenost, soudeležba - "težko znanje" (ang. 'difficult knowledge') [2] je za ta projekt osrednjega pomena. Gre za znanje, ki je težko tako zaradi boleče travmatičnega materiala dejanskih vsebin, kot tudi zato, ker "zahteva"[3] od nas, da razmislimo o lastnih položajih in njihovih posledicah ter o naši prepletenosti s strukturnim nasiljem in nepravilnostmi. Pripravljeni smo na trenutke, ko to zna zmotiti našo samopodobo in občutek, kdo smo.

Osredotočenost nase/ reflektivnost - namesto da bi se spraševali "Kaj lahko storim?" in "Kako lahko pomagam?", se vprašamo: "Kdo sem jaz?" in "Kako sem z vsem tem povezan_a?" [4] Osredotočenost nase ne razumemo kot popuščanje, ampak kot nujno prakso za umeščanje sebe v nepredvidljive prostore in za stik s težkim znanjem (ang. difficult knowledge).

Procesno informirani - prepoznamo našo težnjo in kulturno navado, da želimo predstaviti rešitve in/ali "predpisati univerzalno pot naprej" [5] in kako nam to omogoča, da zaobidemo upoštevanje naše lastne vpletenosti v škodljive sisteme, pri čemer naše udobje ostane nedotaknjeno.

Jezik - zavedamo se, kako je jezik sposoben tako potlačiti kot tudi razširiti našo zmožnost drugačnega raziskovanja in se zavežemo, da bomo eksperimentirali z različnimi vrstami izražanja prek DEFY, vključno z risanjem, slikami, metaforami, različnimi govorjenimi jeziki

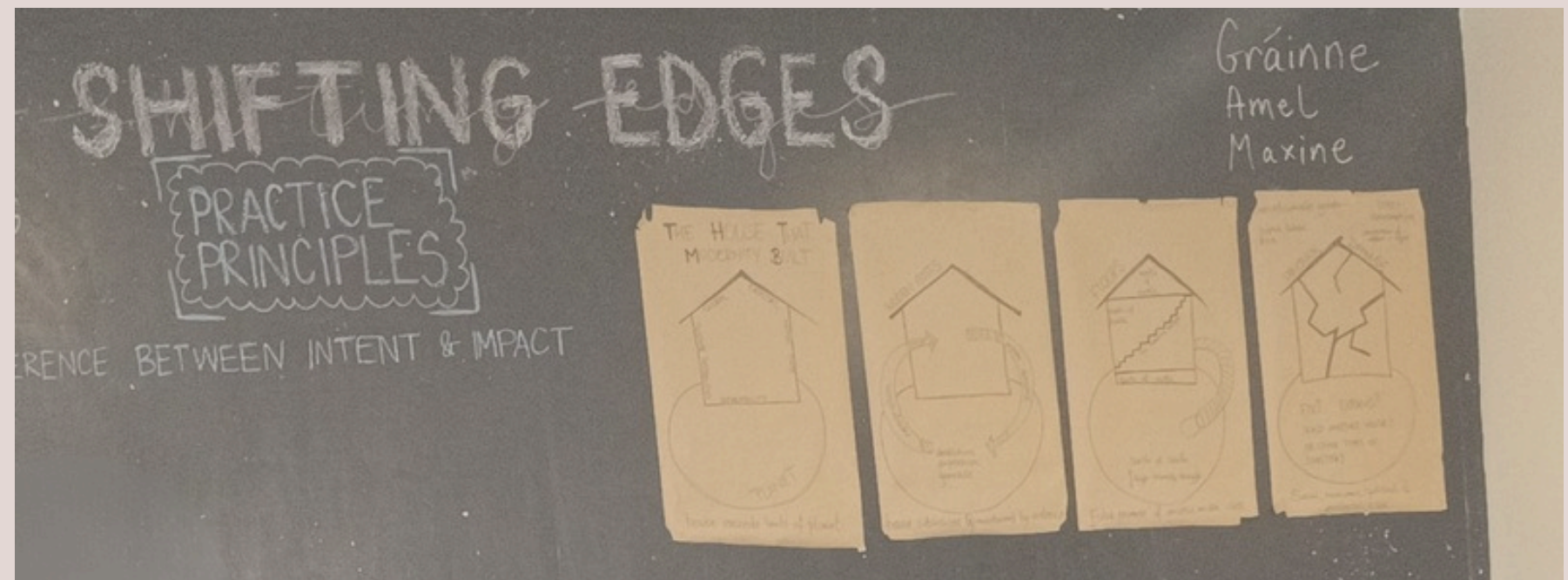
Odnosnost - čeprav ta projekt usmerja našo pozornost navznoter, ostajamo pozorni na njegov namen, ki je predvsem povečati zmožnost čutenja, kopanja globlje, se povezati širše, za in z drugimi [6].

Udobje / raztezanje - zavedamo se, da je del tega dela raziskovanje odnosa do (ne)udobja z disonanco, razočaranjem in še mnogo več. Ko se to pokaže v nas, vse bolj spoznavamo svetove v nas samih.

Razkritje in soglasje - ne predvidevamo, da so vsi pripravljeni na proces, ki bi lahko bil dražeč, moteč in disruptiven. V nadaljevanju moramo najti načine, kako sporočiti, kar se sprašuje in s tem posamezniku dati možnost, da privoli (ali ne) in prevzame odgovornost [7].

Sodelovanje v okviru projekta Premikanje meja (Ang. Shifting Edges) ne razkriva le razpok, temveč zmehta meje med vlogami, 'vsebino' opredeli kot povezovanje in odpira prostore za razvoj. V svojem bistvu gre za povabilo k globljemu razmisleku o tem, kdo smo kot pedagogi, izobraževalci in kdo lahko v tem procesu še postanemo.

avtorici: Joanne in Mary

POVABILA BRALCEM OB ZAKLJUČKU POGLAVIJ

Draga bralka, dragi bralec prvič

Vzamite to stran za povabilo, da se za trenutek ustavite in se zamislite, medtem ko nadaljujete s prebiranjem.

Prav tako je to priložnost, da povežete niti – da opazite, kaj se je v zgornjih prispevkih tiho ponavljalo.

Ko se ustavite, se morda spomnite vodilnih načel, ki so bila predstavljena prej: namesto da se vprašamo »Kaj lahko storim?« ali »Kako lahko pomagam?«, se vprašamo »Kdo sem?« in »Kako sem povezan_a s tem vsem?«

Tukaj osredotočenost na sebe predstavljena kot nujen pogoj za ohranjanje stika s težavnimi spoznanji.

Draga bralka, dragi bralec drugič

Ponovno je pred vami povabilo, da si vzamete trenutek za premislek. In da morda zberete misli okoli tem, ki so se vam izrisale iz zgornjih besedil. Kako se z njimi povezujete?

Med premorom lahko razmislite o ideji »udobja / raztezanja« – tistem delu zina, ki govori o (ne)udobju, disonanci, razočaranju in o tem, kako se to kaže v nas – v resnici gre za to, da se bolje seznanimo s svetovi znotraj nas samih.

Draga bralka, dragi bralec tretjič

Ko se bližamo koncu, kako ste?

Ali v prispevkih o 'učnem prostoru in vzdušju' opazite rdečo nit medsebojnih odnosov?

Torej, da s tem, ko se osredotočimo 'jaz', na 'sebe', usmerimo pozornost navznoter ... in vse to zato, da bi lahko segli globlje, vzpostavili širše odnose, za druge in z drugimi.